

ЗАСТОСУВАННЯ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ПІДХОДИ

Лимар І. А.,
молодший науковий співробітник,
ІВО НАПН України

Annotation. The concept of rating and major goals, which is rating. Lit differences between international rankings of UNIVERSITIES and existing in our country the system of education quality assessment. Considered the most well-known ratings of Ukraine and the world and defined what criteria they use.

Keywords: rating, higher educational institution, criteria of rating evaluation, the most famous ratings.

Однією із значущих сфер життєдіяльності людини є освіта. В сучасних умовах освітня сфера потребує незалежної оцінки та надання відкритої інформації про її представників різним користувачам. В усьому світі цьому найкраще слугують рейтинги.

Підґрунтям рейтингу є узагальнена характеристика за певною ознакою, що дає можливість групувати організації у певній послідовності залежно від значення цієї ознаки. Отже, рейтинг — це метод порівняльної оцінки діяльності кількох установ однієї чи різних сфер діяльності залежно від обраних контрольних показників в управлінських цілях.

Рейтингове оцінювання слугує багатьом цілям, зокрема:

- сприяння модернізації та гнучкості сфери освіти завдяки зворотному зв'язку (збір інформації через опитування) з основними її учасниками (студентами, викладачами, працевлаштувачами);
- стимулювання конкуренції між ВНЗ, класифікуючи різні типи освітніх закладів, учбових програм та дисциплін;
- своєчасне надання потенційним споживачам адекватної порівняльної інформації про статус вищих навчальних закладів;
- забезпечення прав молоді людини на працевлаштування за рахунок покращення якості освіти.

Програма рейтингування для України є порівняно новою, але системи рейтингового оцінювання ВНЗ з великим успіхом працюють в більш, ніж 20 країнах світу, і серед них такі як країни Європейського союзу, Росія, США, Австралія, Китай та інші.

Національну систему рейтингового оцінювання було запроваджено з метою стимулювання підвищення якості вищої освіти, її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг і ринку праці та участі вищих навчальних закладів України у міжнародних рейтингах університетів.

Проте існує декілька основних відмінностей між міжнародною системою рейтингів ВНЗ та існуючою в нашій країні системою оцінки якості освіти:

- міжнародна система рейтингування ВНЗ на 100% незалежна від офіційних державних структур і таким чином усуває їх вплив на оцінку якості освіти;

- рейтинги представляють об'єктивну, прозору та максимально повну інформацію про якість освітніх послуг, що надаються ВНЗ;

- рейтинги дають можливість зрозуміти механізм ціноутворення в сфері платної освіти у ВНЗ і оцінити співвідношення «ціна-якість освіти»;

- система рейтингування ВНЗ не тільки є визнаною та працює у багатьох країнах світу, а й постійно координується та вдосконалюється.

Крім загальних підходів до організації системи рейтингового оцінювання ВНЗ суттєво відрізняються і самі критерії, за якими визначається рейтинг вузу в Україні та в міжнародному співтоваристві. Розглянемо найвідоміші рейтинги України та світу і визначимо, які критерії в них застосовуються.

В Україні існує кілька рейтингів вищих навчальних закладів, що розроблені різними організаціями. Найбільш популярними є «Компас» і академічний рейтинг університетів «Топ-200 Україна».

Рейтинг «Компас» відображає оцінку вищого навчального закладу випускниками та працевлагодителями з точки зору відповідності рівня освітніх послуг потребам ринку праці за такими критеріями: визначення найкращих вузів роботодавцями з усієї України, кадрові вподобання провідних українських компаній, масштаби співпраці між ВНЗ і роботодавцями та задоволеність випускників отриманою освітою і можливістю її подальшого застосування.

Рейтинг «ТОП-200 Україна» оцінює діяльність вищих навчальних закладів, використовуючи інтегрований індекс, що включає в себе оцінки викладацького складу, якості навчання та міжнародного визнання.

Обидва ці рейтинги роблять акцент на визнання вузів потенційними роботодавцям, тобто визначають рівень ВНЗ виходячи із якості надання знань майбутнім фахівцям. При цьому наукова діяльність самого вузу залишається недооціненою.

На відміну від українських рейтингів загальновідомі міжнародні рейтингові системи велику вагу надають саме науковій діяльності і співпраці ВНЗ з іншими організаціями у науковому просторі.

Так у рейтингу QS університети оцінюються за шістьма параметрами. Найбільш вагомим показником є міжнародна наукова репутація університету, що визначається за результатами масштабного опитування представників академічної спільноти з усього світу. Окрім цього, враховуються оцінки роботодавців, співвідношення кількості виклада-

чів і студентів, цитованість праць викладачів, відсоток іноземних викладачів та іноземних студентів.

Рейтинг Вебометрікс оцінює діяльність університетів виходячи із того, наскільки вони є представленими в Інтернет-просторі. Ідея цього рейтингу проста: чим більше публікацій розміщено на сайті університету, і чим частіше користувачі з усього світу звертаються до цієї інформації, тим, вочевидь, сильнішими є позиції університету у світі.

Таким чином, бачимо певні відмінності в підходах до рейтингування в Україні та світі. Проте різне оцінювання направлене на задоволення різних інформаційних потреб користувачів такої інформації. Тому якщо вуз представлений в різних рейтингах, це говорить про цікавість до нього з боку різних потенційних споживачів та партнерів.

Отже, оцінювання якості освітніх послуг є одним із механізмів, що сприяє процесу структурного реформування національної системи вищої освіти і спрямуванню її до європейського наукового та освітнього простору.

AUTOMATION OF ACCOUNTING IN THE ENTERPRISE

Lytovchenko V. N.,

Kyiv National University of Technology and Design

In modern conditions of business is very important to implement the automation of accounting. For existing scheduled and unscheduled tax audits, uncertainty in the tax area, the company may suffer greatly because of errors in accounting. This often affects businesses that operate honestly. A computer program is certainly no substitute for competent accountant, but it will help reduce routine, pointing to errors in reporting, accounting easier and enable a sober look at the financial situation of the company. For the efficient automation of the company must have the concept of quality accounting automation. After automation is not only the transfer of operations from paper to computer (although any), but, above all, improve the quality of accounting in the enterprise.

Automation of accounting will:

- Streamlining information flow, which enables the production of any data sample by pressing a few keys;
- Reduce the risk of errors that will save the company from fines and penalties tax authorities;
- Accounting is more economical, it is possible to taxation without unnecessary risks. Accounting Automation increases its efficiency.

And it is — only the main benefits of automation, which depend on the characteristics of a company. Modern computerized accounting systems simplify the creation of original documents, providing their checking and